

ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਦੇਸ਼ਾਲਾ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ, ਦਿੱਲੀ

ਵਰਕਸ਼ੀਟਾਂ

2012-13

ਜਮਾਤ - ਸਤਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ - ਪੰਜਾਬੀ

ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ :

ਡਾ. ਸੁਨੀਤਾ ਐਸ. ਕੌਸ਼ਿਕ

ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ

(ਸਕੂਲ/ਪ੍ਰੀਖਿਆ)

ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ :

ਡਾ. ਸਤਪਾਲ ਕੌਰ

(ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ)

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ :

1. ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਭੁੱਲਰ (ਟੀ.ਜੀ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬੀ)

ਸਰਵੋਦਿਆ ਕੰਨਿਆ ਵਿਦਿਆਲਾ, ਏ-ਬਲਾਕ

ਸਰਸਵਤੀ ਵਿਹਾਰ,

ਦਿੱਲੀ-110034

2. ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਬੇਦੀ (ਟੀ.ਜੀ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬੀ)

ਸਰਕਾਰੀ ਬਾਲ ਵਿਦਿਆਲਾ ਨੰਬਰ 1

ਕੇਸਵ ਪੁਰਮ,

ਦਿੱਲੀ - 110035

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 1

ਪਹਿਲਾ ਪਾਠ

ਦੇਸ਼ ਏ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਅਸਾਡਾ

- 1) ਕਵਿਤਾ ਵਿਚੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹੀਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬਧਿਤ ਪੰਜ ਸਤਰਾਂ ਚੁਣ ਕੇ ਲਿਖੋ ।
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
  5. ....

- 2) ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਲੈਅ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਗੋਲਾ ਲਗਾਓ :
ਗੁਲਜ਼ਾਰਾਂ - ਨਾਅਰੇ, ਮਲੁਾਰਾਂ, ਹਰਿਆਲੀ, ਬਹਾਰਾਂ
ਜ਼ਮਾਨਾ - ਪੁਕਾਰੇ, ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਕੁਰਬਾਨ, ਤਰਾਨਾ
ਹਰਿਆਲੀ - ਬਹਾਰਾਂ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਬਹਾਰਾਂ

- 3) ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਵਰਗੇ ਸਮਾਸ ਸ਼ਬਦ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੋ ।
.....
.....

- 4) 'ਅਹਿੰਸਾ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕਿਸਦਾ ਸੀ ?
.....
.....
.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 2

ਦੂਜਾ ਪਾਠ

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਖਾਸ ਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ :
ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਹਨ - ਕਣਕ, ਛੋਲੇ, ਗੰਨੇ, ਚੌਲ ਅਤੇ ਕਪਾਹ । ਇਹ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਖੇਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੜਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਅੰਨ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਇਹੀ ਹੈ । ਮੱਥੇ ਉਤੇ ਪਸੀਨੇ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ, ਬੁੱਲਾਂ ਉਤੇ ਭੋਲੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ, ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦਾਤਰੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ-ਰੰਗੇ ਕਪੜੇ ਕਿਸਾਨ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਮੋਟਾ ਖਾਂਦਾ ਤੇ ਮੋਟਾ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ । ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਏਨਾ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਖਾਸ ਨਾਂਵ :

ਆਮ ਨਾਂਵ :

2) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ੳ) ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ?

.....

ਅ) ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਨਪਸੰਦ ਖੁਰਾਕ ਕੀ ਹੈ ?

ਕ) ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ .....

ਖ) ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ .....

ਗ) ਵਰਖਾ-ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ .....

ੲ) ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਰੋਣਕ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

.....

ਸ) ਅੰਬਾ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਮਹੀਨੇ ਬੁਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ? ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਮਹੀਨੇ ਅੰਬ ਲਗਦੇ ਹਨ ?

.....

ਹ) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕਿਹੜੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ :

ਗੁਟਰ ਗੂੰ :-

ਕਾਂ - ਕਾਂ :-

ਚੀਂ - ਚੀਂ :-

ਕ) ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਠੰਢੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

ਪੰਨਾ-12, ਪਹਿਲਾ ਪੈਰਾ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 3

ਤੀਜਾ ਪਾਠ

ਕੋਰੇ ਹੱਥ

- 1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕਠ ਵਾਚਕ ਤੇ ਵਸਤੁਵਾਚਕ ਨਾਂਵ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :
ਝੁੰਡ, ਝਾੜੀਆਂ, ਪੱਥਰ, ਚੀਨੀ, ਮੋਹਨ, ਭਾਂਡਾ, ਸੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ
ਇੱਕਠਵਾਚਕ ਨਾਂਵ -
ਵਸਤੁਵਾਚਕ ਨਾਂਵ -

- 2) ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ ?
.....
.....

- 3) ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?
.....

- 4) ਪਾਠ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਕ) “ਅੱਛਾ ! ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ..... ?” ਪੰਨਾ ਨੰ: 19
ਖ) “ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਚੰਗੇ ..... । ” ਪੰਨਾ ਨੰ: 18
ਗ) ਉਸ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਿਹਾ । “ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ..... ।” ਪੰਨਾ ਨੰ: 17

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 4

ਚੌਥਾ ਪਾਠ

ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਗੁਲਾਬ

- 1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :
  - 1) ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੇੜੇ
  - 2) ਪਿੱਛੇ ਗੰਦਾ
  - 3) ਮਿੱਠੇ ਕਰੂਪਤਾ
  - 4) ਸਾਫ਼ ਅੱਗੇ
  - 5) ਦੂਰ ਕੋੜੇ

- 2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ :
ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ, ਪੰਜਾਬ, ਪੱਛਮ, ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ
  - 1) ..... ਵਾਲੇ ਵੀ ਇਸ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵਾਰਦੇ ਹਨ ।
  - 2) ਗੱਲ ਕੀ ਗੁਲਾਬ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ..... ਹੈ, ... ਹੈ ।
  - 3) ਸੋਹਣਿਆਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਸ ..... ਨੀ ਸਈਓ ।

- 3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
  - 1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਸਨ ?
  - 2) ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਕੌਣ ਹੈ ?
  - 3) ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਬਾਗ (ਰੋਜ ਗਾਰਡਨ) ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ?

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 5

ਪੰਜਵਾਂ ਪਾਠ

ਵਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ “ਵਸਾਖੀ ਦੇ ਮੇਲੇ” ਬਾਰੇ ਪੰਜ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖੋ ।
ਮਠਿਆਈ, ਫਸਲ, ਭੰਗੜਾ, ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

2) ਪੰਜ ਮਨਪਸੰਦ ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।

..... ।

3) ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਮੇਲਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ।

.....
.....
.....
.....
.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 6

ਛੇਵਾਂ ਪਾਠ

ਕੇਰਲ

- 1) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉੱਕਵੇਂ ਸਬਦਾਂ ਤੇ ਗੋਲਾ ਲਗਾਓ :
  - ਕ) ਕੇਰਲ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ : ਦਿੱਲੀ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਕਰਨਾਟਕ, ਪੰਜਾਬ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
  - ਖ) ਕੇਰਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਤੇਲਗੂ, ਪੰਜਾਬੀ, ਮਲਿਆਲਮ, ਹਿੰਦੀ
  - ਗ) ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਂਤ : ਪੰਜਾਬ, ਦਿੱਲੀ, ਕੇਰਲ, ਕਰਨਾਟਕ
  - ਘ) ਕੇਰਲ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ : ਚੰਡੀਗੜ, ਥਿਰੂਅੰਨਤਪੁਰਮ, ਦਿੱਲੀ
  - ਣ) ਕੇਰਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਝੀਲ : ਡੱਲ ਝੀਲ, ਸੁਖਣਾ ਝੀਲ, ਲੇਕ ਪਰਿਆਰ

- 2) ਹਰ ਲਿਖੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਲਿਖੋ ।
ਗੁਰਮੀਤ, ਮੈਂ, ਦਿੱਲੀ, ਤੁਸੀਂ, ਉਹ, ਮੇਜ, ਅਸੀਂ, ਤੂੰ, ਆਗਰਾ, ਤੇਰਾ, ਸੂਰਜ, ਉਹਦੀ
ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ :

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 7

ਸੱਤਵਾਂ ਪਾਠ

ਜੈ ਜਵਾਨ ! ਜੈ ਕਿਸਾਨ !! ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ

ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ :

- 1) ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ..... ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ?
ਕ) ਪਹਿਲੇ ਖ) ਤੀਜੇ ਗ) ਦੂਸਰੇ ਘ) ਪੰਜਵੇਂ
- 2) ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?
ਕ) 26 ਜਨਵਰੀ ਖ) 15 ਅਗਸਤ ਗ) 2 ਅਕਤੂਬਰ ਘ) 2 ਦਸੰਬਰ
- 3) ਜੈ ਜਵਾਨ ! ਜੈ ਕਿਸਾਨ !! ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ?
ਕ) ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਖ) ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਗ) ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਘ) ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ
- 4) ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕਿਹੜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ?
ਕ) ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਖ) ਤਾਸ਼ਕੰਦ ਸਮਝੌਤਾ ਗ) ਲਾਹੌਰ ਸਮਝੌਤਾ ਘ) ਮਾਸਕੋ ਸਮਝੌਤਾ
- 5) ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ ?
ਕ) ਵਿਜੈ ਘਾਟ ਖ) ਰਾਜ ਘਾਟ ਗ) ਸ਼ਕਤੀ ਘਾਟ ਘ) ਕਿਸਾਨ ਘਾਟ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 8

ਅੱਠਵਾਂ ਪਾਠ

ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ

1) ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

ਅੱਖ	ਚਿੰਤਨ
ਕੰਨ	ਸੁੰਘਣਾ
ਨੱਕ	ਦੇਖਣਾ
ਜ਼ਬਾਨ	ਸੁਣਨਾ
ਮਨ	ਬੋਲਣਾ

2) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ ਚੁਣ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਓ :

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 9

ਨੌਵਾਂ ਪਾਠ

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਗੰਗਤੋਕ ਤੱਕ

1) ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

ਰਾਜ

ਬਿਹਾਰ

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ

ਸਿੱਕਿਮ

ਰਾਜਧਾਨੀ

ਗੰਗਤੋਕ

ਪਟਨਾ

ਕਲਕੱਤਾ

2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

ੳ) ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਗੰਗਤੋਕ ਤੱਕ ਜਾਂਦਿਆਂ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ?

.....

ਅ) ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ?

.....

ੲ) ਮੰਦਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

.....

ਸ) ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ ?

.....

ਹ) ਭੂਟੀਆ, ਲੇਪਚ ਅਤੇ ਲਾਂਗਚੂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿੱਥੇ ਵਸਦੇ ਹਨ ?

.....

ਕ) ਗੰਗਾਂ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਪਟਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 10

ਦਸਵਾਂ ਪਾਠ

ਸੂਰਜ ਦੀ ਗੀਤ

1) ਤੁਕਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੋ :

ਸੂਰਜਾ ਸੂਰਜਾ ਧੁੱਪ ਚੜ੍ਹਾ

.....

ਜਾਗੇ ਸੁੱਤੀ ਕੁਦਰਤ ਸਾਰੀ,

.....

ਰੁਮਕੇ ਸੰਦਲੀ ਪੌਣ ਪਿਆਰੀ

.....

ਜਾਏ ਹਨੇਰਾ ਅੱਖ ਬਚਾ

.....

.....

2) ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

ਚਾਨਣ

ਮੁਸ਼ਕਲ

ਸੁਹਾਵੀ

ਖੋਹੇ

ਘੁੰਗ

ਰੋਸ਼ਨੀ

ਖਸੇ

ਸੋਹਣੀ

ਔਕੜ

ਮਸਤ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 11

ਗਿਆਰਵਾਂ ਪਾਠ

ਹਾਕੀ ਸਾਡੀ ਕੌਮੀ ਖੇਡ

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਦਿਓ :

ਕ) ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੌਮੀ ਖੇਡ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ ?

.....

ਖ) ਹਾਕੀ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?

.....

ਗ) ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਾਕੀ ਦਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਕਿਸ ਸੰਨ ਵਿਚ ਜਿੱਤਿਆ ?

.....

ਘ) ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਦੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ?

.....

ਣ) ਭਾਰਤ ਕਿਸ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ?

.....

2) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਾਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਚੁਣ ਕੇ ਲਿਖੋ :

ਭਾਰਤ, ਹਾਕੀ, ਹਾਰ, ਜਿੱਤ, ਪੀਲਾ, ਤੁਸੀਂ, ਮਨਜੀਤ, ਤੂੰ, ਅੱਠ, ਤੁਹਾਡਾ, ਉਹ, ਕੁਰਸੀ,
ਦਿੱਲੀ

ਨਾਵ :

ਪੜਨਾਂਵ :

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ :

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 12

ਬਾਰੂਵਾਂ ਪਾਠ

ਘਰਕੀਂਹ, ਕਾਲਾ ਭੌਰ ਤੇ ਭੂੰਡ

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪਾਠ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਿਓ :

ਕ) ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਕੀ-ਕੀ ਗੁਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ?

.....

ਖ) ਘਰਕੀਂਹ ਮਿੱਟੀ ਕਿਉਂ ਪੁੱਟ ਰਹੀ ਸੀ ?

.....

ਗ) ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਡੰਗ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ?

.....

ਘ) ਭੂੰਡ ਨੇ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿੱਥੇ ਚੁਣੀ ?

.....

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਲਿਖੋ ਤੇ ਅੰਤਰ ਸਮਝੋ :

ਸੁਨਦਰ, ਪਾਸ, ਸਹਾਯਤਾ, ਅਛੀ, ਪਕੜ-ਪਕੜ, ਪੜੋਸੀ, ਥੌਂਸਲੇ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 13

ਤੇਰ੍ਹਵਾਂ ਪਾਠ

ਆਵਾਜਾਈ

- 1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ (✓) ਸਹੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ (X) ਗਲਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਉ ।
  - ਕ) ਸਾਨੂੰ ਸੜਕ ਧਾਰੀਦਾਰ ਰਾਹ (ਜੈਬਰਾ ਕਰਾਸਿੰਗ) ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
  - ਖ) ਸਾਨੂੰ ਸੜਕ ਚੌਰਾਹੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
  - ਗ) ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਹੋਣ ਤੇ ਰੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
  - ਘ) ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਹੋਣ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
  - ਣ) ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੜਕ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
  - ਚ) ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੜਕ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
  - ਛ) ਬੱਸ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
  - ਜ) ਬੱਸ ਉਤੇ ਭੱਜ ਕੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

- 2) ਪਾਠ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 14

ਚੌਦਵਾਂ ਪਾਠ

ਸਮੇਂ - ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ :

ਘੋੜੇ, ਗੰਜਾ, ਸੋਨੇ, ਵਾਲ, ਇੱਕੋ-ਇਕ

ਕ) ਇੱਕ ਬੁੱਢਾ ਬਿਲਕੁਲ ..... ਸੀ ।

ਖ) ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ..... ਸਨ ।

ਗ) ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਦਾ ..... ਪੁੱਤਰ ਹਾਂ ।

ਘ) ਨੌਕਰ ਨੇ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨੂੰ ..... ਦੀ ਥੈਲੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਿਆ ਦੇਖਿਆ ।

ਣ) ਬੁੱਢੇ ਨੇ ..... ਨੂੰ ਅੱਡੀ ਲਾਈ ਅਤੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ।

2) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਠ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਵਚਨ ਤੇ ਬਹੁਵਚਨ ਚੁਣ ਕੇ ਵੱਖਰਾ-ਵੱਖਰਾ ਲਿਖੋ ।

ਇਕ ਵਚਨ ..... (ਕੋਈ ਦਸ)

ਬਹੁ ਵਚਨ ..... (ਕੋਈ ਦਸ)

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 15

ਪੰਦਰ੍ਹਵਾਂ ਪਾਠ

ਕੋਇਲ

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ਕ) ਜੱਗ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਜਿੱਤਦੇ ਹਨ ?

.....

ਖ) ਸਤਿਕਾਰ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ?

.....

ਗ) ਰਾਗ ਦੀ ਇਲਾਹੀ ਦਾਤ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ ?

.....

ਘ) ਫਿਟਕਾਰ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ?

.....

ਣ) ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

.....

ਸ) ਕੋਇਲ ਤੇ ਕਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ ?

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 16

ਸੋਲੂਵਾਂ ਪਾਠ

ਨਿਰਮਲ ਹਵਾ

- 1) ਸਹੀ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ (✓) ਸਹੀ ਦਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ (X) ਗਲਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ :
- ੳ) ਹਵਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ।
  - ਅ) ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਕਸੀਜਨ ਬਾਹਰ ਕਢਦੇ ਹਾਂ ।
  - ੲ) ਬਿਰਛ-ਬੂਟੇ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈ ਆਕਸਾਈਡ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ।
  - ਸ) ਭੋਪਾਲ ਦੇ ਇਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਹਿਰੀਲੀ ਗੈਸ ਨਿਕਲਣ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ।
  - ਹ) ਬਿਰਛ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਹਵਾ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇਗੀ ।
  - ਕ) ਹਵਾ ਦੀ ਪਲੀਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।
  - ਖ) ਨਿਰਮਲ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨਵਾਂ-ਨਰੋਇਆ ਅਤੇ ਚੁਸਤ ਬਣੇਗਾ ।

- 2) ਹਵਾ ਦੀ ਪਲੀਤੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ) ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ?
(ਪੰਜ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ)

ਉੱਤਰ : .....

.....

.....

.....

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 17

ਸਤਾਰ੍ਹਵਾਂ ਪਾਠ

ਦੋਹਰਾ ਨੋਬਲ ਇਨਾਮ ਜੇਤੂ ਮੁਟਿਆਰ : ਮੇਰੀ ਕਿਊਰੀ

1) ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ੳ) ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਿਹੜਾ ਇਨਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ?

ਕ) ਭਾਰਤ ਰਤਨ

ਖ) ਨੋਬਲ ਇਨਾਮ

ਗ) ਅਰਜੁਨ ਅਵਾਰਡ

ਘ) ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਅ) ਕਿਸ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਨੋਬਲ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ?

ਕ) ਸੀ. ਵੀ. ਰਮਨ

ਖ) ਏ.ਪੀ.ਜੇ.ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ

ਗ) ਮੇਰੀ ਕਿਊਰੀ

ਘ) ਆਈਨਸਟਾਈਨ

ੲ) ਮੇਰੀ ਕਿਊਰੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿਥੇ ਹੋਇਆ ?

ਕ) ਭਾਰਤ

ਖ) ਰੂਸ

ਗ) ਪੋਲੈਂਡ

ਘ) ਜਰਮਨੀ

ਸ) ਮੇਰੀ ਕਿਊਰੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਨੋਬਲ ਇਨਾਮ ਕਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ?

ਕ) 1916

ਖ) 1940

ਗ) 1936

ਘ) 1911

ਹ) ਮੇਰੀ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਕਿਸ ਨਵੇਂ ਤੱਤ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ?

ਕ) ਆਕਸੀਜਨ

ਖ) ਪੋਲੋਨੀਅਮ

ਗ) ਸੋਡੀਅਮ

ਘ) ਫਾਸਫੋਰਸ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 18

ਅਠਾਰ੍ਹਵਾਂ ਪਾਠ

ਦੋਸਤੀ

1) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇਕ ਜਾ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

ੳ) ਆਲੋਕ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਨਾ ਕੀ ਸੀ ?

.....

ਅ) ਆਲੋਕ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੀ ਹਰਕਤ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ?

.....

ੲ) ਟਾਈਗਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਕੌਣ ਲੈ ਗਿਆ ?

.....

ਸ) ਛੱਤ ਉਤੇ ਕੌਣ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ?

.....

ਹ) ਇਸ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੈ ?

.....

2) ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

ੳ) ਸ਼ਬਦ

ਅਰਥ

ਅ) ਕਸੂਰ

ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨੀ

ੲ) ਬੁੱਕਲ

ਓਟ ਵਿੱਚ

ਸ) ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ

ਦੋਸ਼

ਹ) ਓਹਲੇ

ਗੋਦ

ਕ) ਝਿੜਕਣਾ

ਯਤਨ

ਖ) ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਡਾਂਟਣਾ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 19

ਉਨ੍ਹੀਵਾਂ ਪਾਠ

ਸੰਜਮ (ਕਵਿਤਾ)

- 1) ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :
  - ੳ) ਕਿੰਨੀਆਂ ਗੁਆਢਣਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ? (ਦੋ / ਤਿੰਨ)
  - ਅ) ਮੱਝ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੇ ਬੱਕਰੀ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਤੋਂ ਕੀ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ? (ਦੁੱਧ/ਘਿਓ)
  - ੲ) ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ? (ਗੜਵੀ/ਗਲਾਸ)
  - ਸ) ਕੌਣ ਸੰਜਮ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ? (ਮੱਝਵਾਲੀ/ਬਕਰੀਵਾਲੀ)
  - ਹ) ਕਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਡੀ ਹੈ ? (ਸੰਜਮ/ਅਸੰਜਮ)

- 2) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਵਚਨ ਬਦਲੋ :
  - ਗੜਵੀ -
  - ਗੁਆਂਢਣ -
  - ਭੈਣ -
  - ਬੱਕਰੀ -
  - ਮੱਝ -
  - ਪੰਚ -
  - ਚਾਟੀ -
  - ਪੀਪਾ -
  - ਵਰ੍ਹਾ -
  - ਚਾਦਰ -

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 20

ਵੀਹਵਾਂ ਪਾਠ

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਬੱਚੇ

1) ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ੳ) ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਪਰਿਸ਼ਦ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਹਾਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ?

.....

ਅ) ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਪਰਿਸ਼ਦ ਨੇ 'ਭਾਰਤ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਕਦੋਂ ਸਥਾਪਤ (ਸ਼ੁਰੂ) ਕੀਤਾ ? (ਸਫ਼ਾ-91)

.....

ੲ) ਬਹਾਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ? (ਸਫ਼ਾ-91)

.....

ਸ) ਸੂਰੀ ਬਾਬੂ ਨੂੰ ਮਰਨ-ਉਪਰੰਤ ਕਿਹੜਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ? (ਸਫ਼ਾ-93)

.....

2) ਸਹੀ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ (✓) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ (X) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ :

ੳ) ਪ੍ਰਾਚੀ ਨੇ ਗੁੰਡੇ ਨੂੰ ਵੱਟਾ (ਪੱਥਰ) ਮਾਰ ਕੇ ਫੱਟੜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । (ਸਫ਼ਾ-92)

ਅ) ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਰੋਹਿਤ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇਖਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ । (ਸਫ਼ਾ-92)

ੲ) ਪੁਨੀਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੰਗੀ ਤਾਰ ਨਾਲ ਚਿੰਬੜ ਗਿਆ ? (ਸਫ਼ਾ-93)

ਸ) ਸੂਰੀ ਬਾਬੂ ਬਸ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਿਆ । (ਸਫ਼ਾ-93)

ਹ) ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਬਾਪੂ ਗਇਆਧਾਨੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ । (ਸਫ਼ਾ-93)

3. ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਂ

ਸਥਾਨ

ਪ੍ਰਾਚੀ ਸਬਨ

ਦਿੱਲੀ

ਕੁਮਾਰੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਭੋਪਾਲ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)

ਕੁਮਾਰੀ ਐਮ. ਪਵਿਤਰਾ

ਨੇਕੋਂਡਾ (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)

ਸੂਰੀ ਬਾਬੂ

ਗਵਾਲੀਅਰ

ਪ੍ਰਦੀਪ

ਦੇਵੜਗ੍ਰਾਮ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)

ਵਿਜੇ ਭਾਸਕਰ ਰੇਡੀ

ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 21

ਇੱਕੀਵਾਂ ਪਾਠ

ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸੇਵਕ - ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

1) ਢੁੱਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ :

ੳ) ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ..... ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । (ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ/ਦੁਖੀ-ਦੁਖੀ)

ਅ) ..... ਵਿੱਚ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੇ ਦੁਖੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । (ਪਿੰਗਲਵਾੜੇ/ਹਿੰਦੂਵਾੜਾ)

ੲ) ..... ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਅਸਹਿ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । (ਦੁੱਖ/ਸੁੱਖ)

ਸ) ਪਿੰਗਲਵਾੜੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ..... ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ । (ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ/ਭਗਤ ਸਿੰਘ)

ਹ) 1947 ਵਿੱਚ ..... ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ । (ਦੇਸ਼ / ਬੰਗਾਲ)

ਕ) ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ..... ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ । (ਸਿੱਖ / ਹਿੰਦੂ)

ਖ) ..... ਦਾ ਬੀਜ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ ।
(ਧਰਮ / ਸੇਵਾ)

ਗ) ਉਹ ..... ਬੂਟੇ ਲਾਉਣ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ । (ਬਿਰਫ਼ / ਘਾਹ)

ਘ) ਪਿੰਗਲਵਾੜੇ ਉਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ..... ਰੁਪਈਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।
(ਇਕ ਕਰੋੜ/ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ)

ਙ) ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਇੱਕ ..... ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਈ । (ਛੋਟੀ / ਮਹਾਨ)

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 22

ਬਾਈਵਾਂ ਪਾਠ

ਓਪਰੀ ਸ਼ੈਅ

ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਓ :

ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤੇ ਸੁੱਕੇ ਖੂਹ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ ਤੇ ਮਿਥੇਨ ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਗੈਸਾਂ ਦਮਘੋਟੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕੱਢਣ ਗਿਆ ਬਲਜੀਤ ਗੈਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੋਹੋਸ਼ ਹੋਇਆ ਜੇ ਉਹ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਮ ਘੁੱਟ ਜਾਣਾ ਸੀ ।

2) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਣਾਓ :

ੳ) ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ।

.....

ਅ) ਫੁੱਟਬਾਲ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਜਾ ਡਿੱਗਿਆ ।

.....

ੲ) ਬਲਜੀਤ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ।

.....

ਸ) ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

.....

ਹ) ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ ।

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 23

ਤੇਈਵਾਂ ਪਾਠ

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

1) ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ਇਸ ਬੋਲੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਵਗਦੇ ਨੇ ਪੰਜ ਪਾਣੀ ।

ਸੋਨੇ ਰੰਗੀਆਂ ਕਣਕਾਂ ਦੇਖੋ

ਚੜੀਆਂ ਲੱਕ-ਲੱਕ ਤਾਣੀ ।

ਝੂਮਰ, ਗਿੱਧੇ, ਭੰਗੜੇ ਪੈਂਦੇ

ਥਾਂ-ਥਾਂ ਵਜਦੇ ਢੋਲ ।

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਡੀ

ਮਿੱਠੇ ਇਸ ਦੇ ਬੋਲ ।

ੳ) ਇਹ ਪੈਰਾ ਕਿਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?

.....

ਅ) ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ।

.....

ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਘਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

.....

ੳ) ਇਸ ਬੋਲੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨੇ ਪਾਣੀ ਵਗਦੇ ਹਨ ?

.....

ੴ) ਕਣਕਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਕਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

.....

ਕ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?

.....

2) ਹੇਠਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਹਾਂ ਜਾ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਬਾਣੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ।

ਹਾਂ / ਨਹੀਂ

ਅ) ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਛੇ ਦਰਿਆ ਵਗਦੇ ਹਨ ।

ਹਾਂ / ਨਹੀਂ

ੲ) ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਨੇ 'ਹੀਰ' ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਲਿਖਿਆ ।

ਹਾਂ / ਨਹੀਂ

ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਣਖੀਲੇ, ਸੂਰੇ। ਸੰਤ, ਸਿਪਾਹੀ ਹਨ ।

ਹਾਂ / ਨਹੀਂ

ੴ) ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਕਬੂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੂਰੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਹਾਂ / ਨਹੀਂ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 24

ਚੌਵੀਵਾਂ ਪਾਠ

ਅਦਭੁਤ ਜੀਵ ਡਾਇਨੋਸੌਰ

1) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ :

ੳ) ਡਾਇਨੋਸੌਰ ਦਾ ਭਾਰ ..... ਤੱਕ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । (190 ਟਨ/150ਟਨ)

ਅ) ਡਾਇਨੋਸੌਰ ਦੀਆਂ ..... ਕਿਸਮਾਂ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ।
(600/100)

ੲ) ..... ਦੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਕੋਲੋਗਡੋ ਵਿੱਚ ਡਾਇਨੋਸੌਰ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ।
(ਅਮਰੀਕਾ/ਇੰਗਲੈਂਡ)

ਸ) ਡਾਇਨੋਸੌਰ ਲਗਭਗ ..... ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । (60 ਫੁੱਟ/20 ਫੁੱਟ)

ਹ) ਡਾਇਨੋਸੌਰ ਦੀ ਗਰਦਨ ..... ਵਾਂਗ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । (ਉੱਠ/ਜਿਰਾਫ਼)

ਕ) ਡਾਇਨੋਸੌਰ ..... ਦਿੰਦੇ ਸਨ । (ਬੱਚੇ/ਅੰਡੇ)

2) ਵਚਨ ਬਦਲੋ :

ਲੱਤ

ਪੂਛ

ਆਂਡਾ

ਹੱਡੀ

ਬੂਟਾ

ਕਿਰਲੀ

ਸੱਪ

ਰੁੱਖ

ਸਬਜ਼ੀ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 25

ਪੰਝੀਵਾਂ ਪਾਠ

ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ

1) ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ੳ) ਭਾਰਤ ਕਦੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ?

ਕ) 26 ਜਨਵਰੀ 1950

ਖ) 15 ਅਗਸਤ 1947

ਗ) 2 ਅਕਤੂਬਰ 1947

ਘ) 26 ਅਗਸਤ 1947

ਅ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ?

ਕ) 26 ਜਨਵਰੀ 1950

ਖ) 26 ਨਵੰਬਰ 1949

ਗ) 15 ਅਗਸਤ 1947

ਘ) 26 ਜਨਵਰੀ 1930

ੲ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੌਣ ਸਨ ?

ਕ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ

ਖ) ਡਾ. ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ

ਗ) ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ

ਘ) ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ

ਸ) ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

ਕ) 2 ਅਕਤੂਬਰ 1891

ਖ) 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1891

ਗ) 15 ਅਗਸਤ 1947

ਘ) 26 ਜਨਵਰੀ 1905

ਹ) ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ?

ਕ) ਬਿਹਾਰ

ਖ) ਦਿੱਲੀ

ਗ) ਹਰਿਆਣਾ

ਘ) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਕ) ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਪੰਦਰਵਾੜਾ ਪਰਚਾ (ਅਖਬਾਰ) ਕੱਢਿਆ ?

ਕ) ਬੰਗਾਲ ਗਜ਼ਟ

ਖ) ਬਹਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਰਤ

ਗ) ਜੱਗ ਬਾਣੀ

ਘ) ਅਜੀਤ ਸਮਾਚਾਰ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 25 (A)

- ਖ) ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੰਤਰੀ-ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ?
- ਕ) ਸਿਖਿਆ ਮੰਤਰੀ
ਖ) ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ
ਗ) ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ
ਘ) ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ
- ਗ) ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ?
- ਕ) ਸਿੱਖ ਧਰਮ
ਖ) ਬੁੱਧ ਧਰਮ
ਗ) ਇਸਾਈ ਧਰਮ
ਘ) ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ
- ਘ) ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਕਦੋਂ ਸਦਾ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੌ ਗਏ ?
- ਕ) 5 ਦਸੰਬਰ 1856
ਖ) 6 ਦਸੰਬਰ 1956
ਗ) 22 ਦਸੰਬਰ 1996
ਘ) 21 ਜਨਵਰੀ 1936
- ਙ) ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਅਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?
- ਕ) ਚਾਂਦੀ
ਖ) ਸੋਨੇ
ਗ) ਪਿੱਤਲ
ਘ) ਤਾਂਬਾ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 26

ਛਬੀਵਾਂ ਪਾਠ

ਨਿਰਭਉ

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਾਕ ਬਣਾਓ :

ੳ) ਚਮਕਣਾ .....

ਸਫਾ ਨੰ.

117

ਅ) ਖਿੱਚੋਖੰਡੀ .....

ਸਫਾ ਨੰ.

117

ੲ) ਸੰਦੁਕੜੀ .....

ਸ) ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀ .....

ਹ) ਪਵਿੱਤਰ .....

2) ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਲਿਖੋ
ਜਿਵੇਂ :

1. ਖਿੱਚੋ-ਖੰਡੀ

2. ਸੱਪ-ਠੁੰਹੇ

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10

3) ਬੋਲੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

.....

4) 'ਨਿਰਭਉ' ਪਾਠ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ?

.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 27

ਸਤਾਈਵਾਂ ਪਾਠ

ਸਾਂਝੀਵਾਲ (ਇਕਾਂਗੀ)

1. ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਪਾਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਹਨ ?
ੳ) ਓਏ ਰਹੀਮ ਬਖਸ਼ ! (ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ/ਦੀਵਾਨ ਮੋਹਕਮ ਚੰਦ)
ਅ) ਬਈ ਘਾਟੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਜਮਾਨਾ ਦੱਸੂ (ਰਹੀਮ ਬਖਸ਼/ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ)
ੲ) ਕਮਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਪਈ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ
ਭਾਉ ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ । (ਅਕਟਰ ਲੋਨੀ/ਰਹੀਮ ਬਖਸ਼)
ਸ) ਲੈ ਬਈ ਇਹਨੇ ਤਾਂ ਨਾਂ ਈ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਜਿੰਨਾ ਲੰਮਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।
(ਰਹੀਮ ਬਖਸ਼/ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ)
ਹ) ਯੈਸ. ਯੈਸ. ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦੁਰ, ਹਮ ਅਪਨੇ ਕੈਂਪ ਜਾਨਾ ਮੰਗਤਾ ।
(ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ/ਅਕਟਰ ਲੋਨੀ)
2. ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਖੋ ।
ਹਿੰਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
3. ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ?

.....
.....
.....

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 28

ਅਠਾਈਵਾਂ ਪਾਠ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਨਾਂ

1. ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :
ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਖ ਵੀ ਸੋਨਾ ਹੈ,
ਫੁੱਲ ਕੋਹਨੂਰ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਨੇ,
ਹੀਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰਾਂ ਦਾ,
ਨਹੀਂ ਕਰਜ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ੳ) ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ?

.....

ਅ) ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ।

.....

ੲ) 'ਫੁੱਲ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

.....

ਸ) ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖ ਵੀ ਸੋਨਾ ਹੈ ?

.....

2. ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

ਸ਼ਬਦ

ਅਰਥ

ਮੜੀ

ਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਸ਼ਹੀਦ

ਸਮਾਧੀ

ਨਿਰੰਤਰ

ਪੂਜਣ ਯੋਗ

ਸ਼ਰਧਾ

ਲਗਾਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ

ਕਹਾਣੀ

ਗਾਥਾ

ਕੀਮਤੀ ਹੀਰਾ

ਕੋਹਨੂਰ

ਪਵਿੱਤਰ ਜਲ

ਵਰਕਸ਼ੀਟ - 29

ਉਨਤੀਵਾਂ ਪਾਠ

ਬਗੀਚੇ ਦਾ ਭੂਤ

1. ਸਹੀ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ ਸਹੀ (✓) ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਾਕਾਂ ਅੱਗੇ (X) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ :
ੳ) ਕੁਝ ਦੇਰ ਦੋਵੇਂ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਲੁੱਡੇ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ ।
ਅ) ਮਨੋਜ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਸੀ ।
ੲ) ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
ਸ) ਮਨੋਜ ਨੇ ਡਰਦੇ-ਡਰਦੇ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ।
ਹ) ਮਨੋਜ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਗੱਡੀ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ।
2. ਵਿਆਕਰਣ ; ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :
ੳ) ਜਿਸ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
(ਕਿਰਿਆ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
ਅ) ਜਿਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਰਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਕਿਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? (ਅਕਰਮਕ/ਸਕਰਮਕ)
ੲ) ਬੱਚਾ ਰੋਂਦਾ ਹੈ । ਵਿੱਚ 'ਰੋਂਦਾ ਹੈ' ਕਿਹੜੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ? (ਅਕਰਮਕ/ਸਕਰਮਕ)
ਸ) ਸ਼ੱਪੂ ਨੇ ਟਾਈਗਰ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ । ਕਿਹੜੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ? (ਅਕਰਮਕ/ਸਕਰਮਕ)
3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚਲਾ ਫ਼ਰਕ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵਾਕ ਬਣਾਓ :
ਪੱਕਾ - ਪੱਤਾ - ਇਹ ਨਿੰਮ ਦਾ ਪੱਤਾ ਹੈ ।
ਪਕਾ - ਪਤਾ - ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ ।
ਲੱਗ - ਜੱਗ -
ਲਗ - ਜਗ -
ਦੱਸ -
ਦਸ -